

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **I. Z.,** zastoupená JUDr. Alenou Krejčí, advokátkou se sídlem Musílkova 42, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 1. 2003, č. j. OAM-5871/VL-06-P16-2001, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2003, sp. zn. 10 Az 106/2003,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2003, sp. zn. 10 Az 106/2003, **se zrušuje** a věc **se** mu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR (dále jen „žalovaný“) ze dne 8. 1. 2003, č. j. OAM-5871/VL-06-P16-2001, jímž bylo zastaveno řízení o udělení azylu podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti shledává blíže neupřesněná vážná pochybení všech státních orgánů, které její věc projednaly údajně v rozporu se zákonem o azylu. Zejména vytýká městskému soudu, že o věci samé rozhodl bez nařízení ústního jednání, ačkoliv

o ně požádala ve svém dopise ze dne 9. 4. 2003. Uvádí také, že na Ukrajině jí v případě návratu hrozí vážné nebezpečí z národnostních a náboženských důvodů.

Proto stěžovatelka navrhuje zrušit napadený rozsudek městského soudu a zároveň žádá, aby byl její kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření pouze uvádí, že se stěžovatelka vyjadřuje k jeho tvrzeným pochybením nanejvýš obecně, k namítaným pochybením městského soudu se pak žalovaný necítí být kompetentním k vyjádření.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 22. 6. 2001 na základě žádosti, v níž je jako důvod uvedeno, že stěžovatelka do ČR odjela z obav před věřiteli pronásledujícími ji a jejího syna pro nesplacení půjčky podvodně získané jejím manželem.

Žalovaný zastavil řízení o této žádosti podle ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu citovaným rozhodnutím ze dne 8. 1. 2003, v němž uvedl, že stěžovatelka se dvakrát nedostavila k pohovorům, ačkoliv na ně byla řádně pozvána a byla vyrozuměna o jejich termínech. Z tohoto důvodu žalovaný shledal, že na stěžovatelku dopadá výše uvedené ustanovení, podle nějž se řízení zastaví, pokud se žadatel o azyl bez vážného důvodu opakovaně nedostavuje k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci a na základě dosud zjištěných skutečností nelze rozhodnout.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu k Městskému soudu v Praze. V této žalobě uvedla, že nedokáže objasnit, proč na svou poštovní adresu neobdržela pozvání k pohovoru, ačkoliv předvolání k převzetí rozhodnutí o zastavení řízení obdržela. Městský soud zaslal dne 25. 3. 2003 stěžovatelce výzvu, v níž ji mimo jiné v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. upozornil, že soud může rozhodnout také bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo s tím souhlasí, a že se má za to, že tento souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení této výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. Tato výzva byla stěžovatelce doručena dne 7. 4. 2003 (č. l. 5 soudního spisu). Stěžovatelka pak na tuto výzvu odpověděla svým podáním doručeným osobně na Městský soud v Praze dne 9. 4. 2003 (prezentační razítko městského soudu na tomto podání založeném na č. l. 8 soudního spisu), v němž uvedla, že žádá o nařízení ústního jednání ve věci a také o ustanovení právního zástupce.

Městský soud v Praze tuto žalobu zamítl shora označeným rozsudkem napadeným nyní posuzovanou kasační stížností. V rozsudku městský soud především konstatoval, že o věci samé rozhodl bez jednání, když účastníci ve stanovené lhůtě dvou týdnů nevyjádřili svůj nesouhlas s takovým projednáním. Městský soud dále uvedl, že se stěžovatelka vskutku bez vážnějšího důvodu nedostavovala k pohovoru, čímž porušila svou zákonnou povinnost, takže byly naplněny podmínky pro zastavení řízení podle ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační

stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti namítá souhrnně a bez dalšího rozlišení důvody kasační stížnosti obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. pod písmeny a) až d). Vzhledem k tomu, že – již z povahy věci – je pro případné konstatování nesprávného posouzení právní otázky soudem podle písmene a) a vady v řízení podle písm. b) tohoto ustanovení především nutno, aby se nejednalo o rozhodnutí nepřezkoumatelné podle jeho písm. d), zaměřil se Nejvyšší správní soud nejprve na otázku, zda skutečně došlo k vadě řízení spočívající v tom, že městský soud rozhodoval ve věci samé bez ústního jednání, ačkoliv to stěžovatelka ve lhůtě soudem poskytnuté výslovně požadovala, jak uvádí v kasační stížnosti.

V rámci tohoto přezkumu soud zjistil, že stěžovatelčina odpověď ze dne 9. 4. 2003 obsahovala dostatečně jasné vyjádření v tom smyslu, že stěžovatelka požadovala nařízení ústního jednání ve věci. Zároveň byla tato odpověď doručena městskému soudu zjevně v rámci dvoutýdenní lhůty, kterou městský soud stěžovatelce k tomuto vyjádření poskytl a jež počala podle ustanovení § 40 odst. 1 s. ř. s. běžet dnem následujícím po doručení této výzvy dne 7. 4. 2003 a skončila po dvou týdnech, tedy ve smyslu odst. 2 tohoto ustanovení dne 21. 4. 2003. Stěžovatelčino vyjádření tak bylo městskému soudu doručeno v zákonné lhůtě, bylo dostatečně jednoznačné a městský soud jej v souladu s kogentní dikcí ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. musel respektovat. Protože tak neučinil a rozhodl ve věci samé bez nařízení ústního jednání, když v odůvodnění napadeného rozsudku chybně uvedl, že účastníci řízení ve stanovené lhůtě nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání.

Nejvyšší správní soud proto dospívá k závěru, že městský soud napadeným rozsudkem porušil kogentní procesní ustanovení upravující průběh soudního řízení ve správním soudnictví, a to způsobem, který mohl mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, když stěžovatelka nedostala možnost uplatnit své návrhy a vyjádření při soudním jednání, přestože na tom trvala v souladu se zákonnou úpravou a s citovanou výzvou soudu. Za této situace je zřejmé, že Nejvyšší správní soud musel napadený rozsudek městského soudu zrušit pro vady řízení podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tím zároveň Nejvyšší správní soud otevírá městskému soudu dostatečný prostor pro nové posouzení žalobní argumentace stěžovatelky.

V dalším řízení proto městský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu podle ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s., v souladu s ustanovením § 51 s. ř. s. nařídí jednání a vydá nové meritorní rozhodnutí.

V novém rozhodnutí rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.) a odměně advokátky, jež byla stěžovatelce pro toto řízení městským soudem ustanovena.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. 11. 2004

JUDr. Petr Příhoda

předseda senátu